

KRONIKA

Opłata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych wynosi: a) w Warszawie rocznic: rs. 7 kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rub. sr. 1 kop. 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4).

Na prowincji w Królestwie: s. 12 (złp. 30); s. 3 (złp. 7); a także sama c. j. w Królc. rs. 4 ro- b. jej dom n. nie za Re- p. s. 12 (złp. 30)

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro Ś. Teofila M. Wschód słońca o g. 4 m. 40.—Zach. o g. 7 m. 16.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmie- scie w domu Nr 391. naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj rano stopni zimna 1, wczoraj w poł. ciep. 4. Wysokość wody na Wiśle stóp 4 cali 2.

Petersburg, d. 5 (17) Kwietnia.

Za zgodą p. Ministra spraw wewnętrznych z pp. Ministrem skarbu i głównozarządzającym departamentem pocztowym, uznano za możebne, aby dla ułatwienia przedsiębiorcom podróż, wydać podręczne w interessach prywatnych, według porządku przepisanego, nie tylko od tego miasta gdzie brana jest podróżna, ale także od innych miast i miejsc tej i drugiej gubernji, stosownie do życzenia osoby, otrzymującej podróżną.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Rozkazem z dnia 21go Marca roku bieżącego. Jego CESARSKA MOŚĆ objawia Najwyższe zadowolenie, między innymi, następnym poręcznikom korpusu inżynierów dróg i komunikacji: *Ruszczycowi, Salańskiemu, Rechniewskiemu, Kraśowskemu 4, Nitosławskiemu Janczewskiemu i Sawickiemu*, którzy zostawali przy badaniach dokonywanych w celu poprowadzenia kolei żelaznych od Moskwy do morz: Czarnego i Azowskiego.

Dyrekcja ubezpieczeń.—W zastosowaniu się do art. 4 ustawy o zabezpieczeniu nieruchomości od strat z pożaru wynikających, podaje do wiadomości powszechnej, iż Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych reskryptem z dnia 20 Marca (1 Kwietnia) r. b. N. 1475j5752 na wniosek przez Dyrekcję ubezpieczeń uczyniony, zatwierdziła na rok 1857 następującą taryfę opłaty składek od ubezpieczenia zabudowań:

Klasa	Stopień	Składka od rs. 100	rs.	k. 16	k. 14
I.	1.	„ „ „	„	24	21
	2.	„ „ „	„	32	28
	3.	„ „ „	„	48	42
II.	1.	„ „ „	„	48	42
	2.	„ „ „	„	80	70
	3.	„ „ „	„	120	105
III.	1.	„ „ „	„	80	70
	2.	„ „ „	„	128	112
	3.	„ „ „	„	192	168
IV.	1.	„ „ „	„	64	56
	2.	„ „ „	„	128	112
	3.	„ „ „	„	192	168

w stosunku do składki w trzech latach poprzednich opłaconej, obniżoną została dla miast o 20 procent, a dla wsi o 12 1/2 procent ma być uiszczana w roku bieżącym w dwóch ratach, a mianowicie: rata pierwsza w miesiącu Lipcu, rata druga w miesiącu Październiku.

Prezes, radca tajny (podp.) *Łaszczyński*.— Naczelnik kancelarji, (pod.) *Miedziński*.

H. Zapowiadają nam różne drukujące się lub ukłónczane już dzieła, tak oryginalne polskie, jako też przełożone z obcych języków. Księgarze nasi widocznie już starają się o publikację coraz lepszych i pożyteczniejszych dzieł, a pojawiają się też potrzeby i wymagania czytających, prędkiej starają się o nabycie rękopismu, który ma swoją wartość. Potrzebna tutaj jeszcze pewna reforma w cenie, która nieraz mniej będąc dostępną dla większości, wywołuje skargi czytelnika na drogosc księgarza, na mały ruch w handlu.

Z prawdziwą radością dowiedzieliśmy się że pan Merzbach rozpoczął nowy druk *Pism s. p. Klementyny Hoffmanowej*. Księgarnia pana Merzbacha ma już także *Pamiętniki Michalowskiego*, wydane przez hr. Rzewuskiego. Ciekawiejszy rozbiór tego obszernego dzieła.

Z dzieł naukowych wyszły w tejże księgarni: *Historja Naturalna s. p. Leśniewskiego*, na którą prospekt czytaliśmy przed kilku miesiącami. Ułożona podług Milne-Edwardsa, Reichenbacha, Gistla, Richarda, Bromma, pomnożona nadto opisem zwierząt krajowych, botaniką, mineralogją i geologją, oraz słownikiem łacińsko-francuzko-niemiecko-polskim z przedmiotów trzech królestw natury, dla każdego z nich zawiera tom oddzielny. Ze względu stanowiska naukowego i moralnego samego przedmiotu, wykładu przystępnego i ciekawego, historja Leśniewskiego obejmująca zoologję, botanikę i mineralogję, zasługuje na dobre przyjęcie i upowszechnienie. Jest to już drugie znacznie powiększone wydanie.

Widzieliśmy także parę nowych zeszytów *Księgi świata*, która przybiera coraz więcej właściwy swemu zadaniu kierunek, przebijający się w wyborze artykułów, z dziedziny nauk przyrodzonych, ekonomji, statystyki, wynalazków i t. p. Zarzu-

camy tylko tej tak pożytecznej książce, umieszczenie w przeważającej liczbie artykułów tłomaczonych, przez co traci na zgodnej jednoci, koniecznej dla dzieła podobnego zakresu; natomiast radzielibyśmy widzieć więcej rodzinnych utworów, przez co i wartość jej nierównieby się wyżej podniosła.

P. Merzbach nie przepomniał i o dzieciach, którym także przysłużył się dwoma książeczkami w polskim i francuzkim języku, starannie wydawać z obrazkami poprawniejszej roboty. Jedną z nich nosi tytuł: *Powiesci żółte*, druga: *Gruczne dziecię*, zawierająca opowiadanie o obyczajności i moralności, oraz powiastki dość zrecznie dla zajęcia dzieci skreślone.

Tenże nakładek ma jeszcze pod prassą między innymi: *Dzicy świata pierwotnego*. Dra Zimmermana, które za granicą miało dziewięć wydań, przełożył p. T. Dziekoński. Obok dzieł podobnej treści, któremi z bogacił nas zasłużony professor Jastrzębowski, nie pospolite miejsce zajmuje i to o którym mówimy. Autor, nader przystępnie tłumaczy wypadki badań, nad najciekawszymi tajemnicami własności otaczającej nas natury, które pojęte umysłem podnoszą serce pełne zdumienia i upokorzenia przed potęgą Wszech-Stwórcy.

Pan Stanisław Zdzitowiecki przełożył na język polski Rolmana *O rolnictwie i ekonomji miejskiej*, co także wyjdzie u p. Merzbacha. Nauka gospodarstwa tyżająca się z tyłu innymi naukami i gałęziami przemysłu, coraz właściwiej rozwijająca się w naszym kraju, potrzebuje często nowych wiadomości, nowych dzieł, które też jawią się już w tłomaczeniu oryginalne. Do liczby pierwszych należy mająca wyjść wkrótce nakładem p. Bernsteina, który rzadko się na coś lepszego zobędzie *Sztuka przemysłu*, przez Fr. Otto i K. Siemensa. Dziełko to ma stanowić dodatek do *Nauki rozumowanej praktyki przemysłu gospodarskiego*, którą wydał w r. 1853 Tadeusz Szczepański.

Częścię jawiące się obecnie i to prędko sprzedawane w księgarni dzieła treści religijnej przekonują najlepiej o ich potrzebie; a będąc zarazem wskazówką, tłomaczem i przewodnikiem głębokiej

RENATA.

POWIEŚĆ

Jana Zacharjasiewicza.

(Ciąg dalszy).

Panna Teresa płakała i rozpaczała jakby własną córkę straciła.

— Przeczuwałam, że nas kiedyś to nieszczęście spotka, mówiła ze łzami do brata, szkaradne sny nachodziły mnie w nocy, mówiłam o nich księdzu bratu, a ksiądz brat śmiał się ze mnie, mówiąc że tylko dobre sny od Boga pochodzą. Złemi snami nigdy Bóg ludzi nie dręczy. I cóż teraz mówić na to? Jesteśmy znówu sami, jakbyliśmy przed piętnastu laty!

Na co ksiądz Daniel westchnawszy odpowiedział:

— Bóg dał, Bóg wziął. Znaleźliśmy ją jak grosz na drodze porzucony, a teraz zgubiliśmy ten grosz, może na pociechę temu, kto ją znówu znajdzie. Mam dobre przeczucie. Modliłem

się do Boga, a Bóg pokrzepił mnie. Renata pójdzie dobrimi drogami, bo stróż-aniół jej nie odstąpi.

Tak mówił ksiądz Daniel jako kapłan, ale w sercu jego mimo to odzywał się słaby pod jarzmem nieszczęścia upadający człowiek. On widział pustą, smutną plebanję, a gdziekolwiek spojrzął, wszystko przypominało mu Renatę. Tam kilka kartek niedoczytanych „Żywotów Świętych“, które co wieczora Renata w głos mu czytała, tam kilka niedosianych grządek, te stare lipy, pod któremi zwykła z robotą przesiadywać. Smutno i pusto będzie odtąd staremu, jedno kochające serce oddaliło się od niego, a on nawet wiedzieć nie będzie, o jego losach. Wszystko to jednak skrył w swoim sercu sędziwy pleban, a dla tych, co go otaczali, miał na twarzy uśmiech ukojenia, a w ustach słowa pociechy.

Ale nie tak łatwo dała się pocieszyć panna Teresa. Jej życie smutne, jednostajne, miało jaki taki ustęp zielony, a dzisiaj wydało się jej jako step szary, bez zdroju i bez cienia! Renata wystarczała jej dotąd za cały świat uczuć macierzyńskich, których w życiu zaznać nie miała, toż boleść jej dzisiejsza równała się boleści Matki, która dziecię utraciła. Ostatni

kwiatek zwiędął jej na niwie życia, a biednej stariej pannie i leż już dzisiaj nie stało!

Szczęśliwszym od niej był Felicjan. Doznawszy tak bolesnego ciosu, który go prawie zmysłów pozbawił, obudził się nagle i poczuł do obowiązku, jakie na niego włożyło nieszczęście pana Izydora i jego dzieci. To utrzymało go w równowadze, że nie upadł, że się nie zламаł. Postanowił poświęcić się dla tej rodziny, towarzyszyć jej na drogach nieszczęścia, a tymczasem zatrzymać w nieskazitelnym sercu obraz kochanki, modlić się do niej w nocach bezsennych, i szukać nowej drogi do urzeczywistnienia pierwszych i ostatnich marzeń młodej swojej duszy. Czy znajdzie tę drogę? czy znajdzie ją jeszcze dość wcześniej? Wszystko to w ręku Boga.

Urządzono więc, że pan Izydor z córkami uda się do Lwowa i tam oczekiwać będzie ostatecznego rozwiązania tego procesu. Tymczasem oddano wioskę nowemu administratorowi, a inwentarz wziął dawny pana Izydora wierzyciel za dobrowolną ugodą.

W tydzień po Wniebowzięciu N. Panny Marji wyjeżdżał pan Izydor z wioski rodzinnej a ksiądz Daniel i panna Teresa z zapłakanymi oczami wracali do smutnej plebanji, pożegna-

wiary, rzetelnego uczucia i czystego, zdrowego pojęcia, nie dziw że przy dzisiejszych tak często egoistycznie materialnych dążeniach, jakie zawładnęły wielu umysłami, łatwo znajdują chętnych, szukających ulgi lub prawdy w słowie pełnem duchowego namaszczenia. Jakoż wiemy o dwóch, tego rodzaju, wyjść mających dziełach; jednym z nich jest drukująca się nakładem pana Bernsteina książka do nabożeństwa, p. t. *Módlmy się*, dawniej już raz wydana, a zebrana i ułożona przez p. Skimborowicza; drugie zaś, jest to przekład *dziela ks. Gaume*, dopełniony przez p. Belejowską, która nie jedną już przysłużyła się nam pracą. Rękopism wydrukowanym będzie nakładem p. Merzbacha.

Pan Bernstein zapowiedział nam w tych dniach wyjście 2go i 3go poszytu *Klejnotów poezji Polskiej*, których pierwszy poszyt wyszedł już przed trzema miesiącami. Po wyjściu całego zbioru, porównamy te klejnoty z znanym *skarbczykiem poezji*, i z całości dopiero będziemy mogli bezstronnie sądzić gdzie leży więcej istotnego bogactwa.

Korrespondencja Kroniki.

Żytomierz, dnia 9 (21) Marca 1857 r.

Towarzystwo dobroczynności.—Koncert na dochód tego towarzystwa.—Wieczór u p. J. I. Kraszewskiego, który został kuratorem.—Komedja „Portret”.—Wieczory u państwa K.—Nowiny literackie.

Zawiązało się w naszym mieście Towarzystwo Dobroczynności. Będą więc odtąd mieli nasi biedni stałą i pewną ucieczkę w cierpieniach swoich, znajdują chleb pokarmu dla ciała, a słowa pociechy i umocnienia dla duszy! Stało się to (i inaczej być nie mogło) za sprawą przeznaczonych dam tutejszych; wymieniam z nich te, które dotychczas sterownictwo mają: JW. hr. Kellerowa, księżniczka Druka-Sokolińska i marszałkowna Mikuliczowa, a do pomocy im służą: b. prezes Wołyńskiego sądu sumiennego Podhorodeński, kurator tutejszego gimnazjum J. I. Kraszewski, i deputat Izby cywilnej Cieszkowski. Z największą rozkoszą, ku czci powszechniej wymienię te imiona, bo zaprawdę jeśli najpiękniejszym kwiatem uczuć kobiety jest miłość, wyda się ta miłość najlepiej, gdy się zwróci ku biednym. Skuteczne są wtedy rady i postanowienia, oto u nas dowód, że w krótkim czasie wspomniane damy znalazły znaczny i prawie już wystarczający do założonego celu fundusz; przyrzucił się do zwiększenia gojednorazową znaczną ofiarą wspomniany prezes Podhorodeński, a J. I. Kraszewski zarządzeniem w dniu wczorajszym koncertu, z którego dochód wyniósł 750 rs.

Koncert ten pamiętnym zostanie dla tych, którzy być na nim mogli, bo składało się na niego kilka razem rozgłośnych znakomitości. Apolinary Kątski, Steffens, Buddens i Versing, a złączyła się z nimi ku pomocy biednym powszechnie tu uwielbianą amatorka panna Rafałowiczówna. Tyle rozspano bogactw muzyki, i tyle wylano na nas potoków duchowej rozkoszy, iż niepodobna mi dla natłoku wrażeń szczegółowie z koncertu tego zdać sprawę; panna Rafałowiczówna najświetniej-

wszy tyloletnie sąsiedztwo swoje. Felician marzył o Renacie, widział ją gdzieś w klasztorze, w czarnym, smutnym stroju, serce biło mu w piersi, bo Renata ukłękła na środku kościoła, a zakonnice przykryły ją czarnym całunem, zaśpiewały jej „requiem“ rzucając na nią białe róże... Renata umierała dla świata, umierała dla niego, a on stał między widzami, patrzył na nią i nieprzeszkadzał jej umierać!..

Mańcia układała sobie w głowie całe miejskie gospodarstwo. Frania i Różia płakały.

Pan Izydor straciwszy z oczu ostatni kopiec swojej wioski, osuszył łzy i począł się do swoich myśli uśmiechać. Szeptał coś z cicha do siebie, machał rękami, a im więcej zbliżał się do Lwowa, tem więcej wyjaśniała się twarz jego.

Szczęśliwy kto może marzyć!

XII.

W ciemnej, zakopconej kancelarji, właściwie w przedpokoju do urzędu magistratu, stało kilkunastu ludzi. Po większej części byli ubrani w czarnych frakach, jednak ubior ich i twarze znamionowały wielkie ubóstwo. Zpod czarnej chustki widać było kawałek czarnej,

szem odśpiewaniem arji z Conte Oberto Bonifacio Verdego wywołała oklaski i takie uniesienia jakichby jej pozazdrościły pierwsze artystki; zanotować wszakże należy, że nad fantazję z tematów Niemcy z Portici ułożoną przez Lafont'a i t. d., mazur Kątskiego: „Stefan Batory“ przez niego nad program odegrany, wywołał nieopisany zapal.

W wigilj koncertu słyszeliśmy tych artystów na wieczorze danym przez J. I. Kraszewskiego na cześć Kątskiego. Muzyki którejśmy tam słuchali, dotychczas miasto nasze jeszcze niesłyszało. Grano: a) Trio Mendelsohn'a Bartholdy z d. mol (Kątski, Buddens, Steffens); b) Abellard i Heloiza, scena przez A. Kątskiego, (piano Buddens, skrzypce Kątski, śpiew Versing, organ nauczyciel muzyki w Żytomierzu Czapek), c) la Charlotte przez Kątskiego i t. d. a zakończył Kątski mazurem swoim „Djabeł mazur“ poświęconym J. I. Kraszewskiemu. Wezwał na ten wieczór gospodarz przeszło 50 osób, wręczył mu od siebie na pamiątkę piękny puhar ze stosownym napisem, z któregośmy potem zdrowie jego piliśmy.

Na zakończenie o Kątskim donosimy, iż oczekuje tu na pasport z Petersburga, aby się udać do was do Warszawy.

Ale z Kraszewskim jeszcze rozstać się nie możemy choć jużemy o nim kilka razy wspomnieli. Wiadomo już, iż został zatwierdzony na lat sześć kuratorem tutejszego gimnazjum gubernjalnego, ale to niewiadomo, że natychmiast przyjął pod opiekunictwo skrzydło swoje wszystkich biednych uczniów, aby wszystkie ich potrzeby własnym załatwiać kosztem, a wyda na to tysiąc i więcej rubli srebrem corocznie. Oto gdzie na przyszłość obracać się będą, jak dotąd na innych tego rodzaju drogach obracały się, wszystkie jego honorarja za prace literackie pobierane.

Jeszcze raz o nim; ale ostatni na dzisiaj. W zeszłym miesiącu odegrano na tutejszym teatrze komedję jego: „Portret“. Powodzenie dla jej wartości i dla sympatycznego imienia autora było największe, bo celniejszych aktorów po kilkakroć wywoływano, a gdy potem odczytano wiersz tej treści: „że niech Ukraina szczyć się swoim Bohdanem, Litwa Syrokomlą, a Wołyń dumnym będzie swoim Kraszewskim“ rzucone zostały kwiaty i wieńce z łóż. Przywoływano autora, ale się sam nieznajdował w teatrze, tylko jego rodzina.

Nim co z nowin literackich donoszę, zatrzymamy się w domu państwa K. W domu tym raz na tydzień robi się wieczór na wpół-literacki, bo czytanie rzeczy niedrukowanych przez osoby uczestniczące przeplatane są, rozumie się nie w obecnym czasie tańcami i innemi, wyjąwszy kart towarzyskimi zabawami; czytana tu była nawet cała tragedia hr. B. Ch.; że zaś macie ją ujrzyć i usłyszeć w Warszawie, to i sami sobie o niej dacie sąd. Nadto na tych wieczorach czytają się gazety, Biblioteka warszawska i książki, które i do domu brać można, bo są kupowane ze składki, a potem są rozgrywane między należącymi do składki tak, że każdy i przeczyta wszystkie książki. i później dostanie ich na własność tyle, ile się za

dane przez niego pieniądze kupiło. Ma się także na tych wieczorach zaprowadzić od czasu do czasu loterja na dochód biednych, tego rodzaju, którąście w pismach waszych nazwali wierszowaną z tą różnicą, że tu do składanego przedmiotu wolno będzie dołączać niekoniecznie wiersze, ale i prozę czy to humorystyczną czy poważną. Takie domy mogłyby się z czasem stać prawdziwym dobrodziejstwem społeczności, jako reakcja przeciw zbraniom dla czczych francuzkich rozmow i szkodliwych plotek, przeciw zabawom w karty i ucztom samym tylko zmysłom dogadzającym. Nowiny literackie są następujące: Kraszewski pisze recenzje które wkrótce czytać będziecie, arystarcha naszych doktorów Karol Kaczkowski wykona swoje pamiętniki, które obejmować będą wiele ciekawych i ważnych rzeczy, tak pod względem jego osobistości jako i spraw ogólnych z którymi niegdyś z bliska się stykał, oraz zabiera się do napisania najobszerniejszej biografji Tadeusza Czackiego. Alexander Groza skończył nowy poemat o Jakimowskim, czytał urywki z niego we wspomnianym wyżej domu państwa K., książka zaś do nabożeństwa przez niego ułożona pod tytułem: „Ołtarzyk Berdyczowski“ wyszła z drukarni uniwersyteckiej w Kijowie jeszcze przy końcu roku zeszłego. O książce tej szczegółowie później napiszemy. Nakoniec tutejszy lekarz Łagowski, który przez lat kilkanaście bawił na Kaukazie i zajmował się tam z największym lubownictwem herboryzacją; ma najbogatszy w osobliwości botaniczne zielnik i gotuje do wydania dopełnienie flory całej Rossji. Jeszcze jedna nowina nie miejscowa. Czytałem tu recenzję a raczej wstęp do tłumaczenia z francuzkiego Studjów Epoki 1789 r. hr. F. Czackiego zostających obecnie pod prassą w Paryżu, dopełnionego przez pana B. D. R., które z wyraźnego zastrzeżenia autora ma być drukowane dopiero po wyjściu oryginału na widok publiczny. Ma to być dzieło z nowym poglądem na ową epokę i wielkiej pod względem historycznym i socjalnym ważności.

A. Kw.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Depesze Telegraficzne.

New-York 10 Kwietnia. Otrzymało tu wiadomość donoszącą, że Walker jest w wielkiem niebezpieczeństwie. Sądzą że ostatnie pogłoski o jego zwycięstwach były zmyśłone.

London 21 Kwietnia. Wydany dziś z rana buletyn o stanie zdrowia księżny Gloucester brzmi jak następuje: „J. K. Wysokość miała noc bardzo niespokojną i obudziła się z rana bardzo osłabiona i wątła.“

Posel CESARSKORossyjski, hrabia Chreptowicz, wyjechał dziś z rana do Paryża.

Słychać że generał sir W. Williams ma rzec się swego krzesła w Izbie niższej (z Calne), na korzyść sir Fr. Peel.

Morning Post donosi urzędownie, że trzech urzędnicy tureccy skompromitowani w sprawie statku *Canguroo* zostali skazani na wygnanie.

Święci garnków nie lepia, i ja mógłby to po trafić, mógłbym być woźnym!

Wreszcie ośmielił się jeden z suplikantów, słowo do woźnego przemówić. Był to wysoki, barczysty mężczyzna w starym, wytartym surducie. Jakaś spirytusowa atmosfera otaczała twarz jego, na której mieniły się wszystkie kolory ponsu. Dobywszy różek z tabaką podał go woźnemu i rzekł:

— To nie lada praca, panie Kuciałkiewicz, tak kręcić śrubą cały dzień.

— Ho, ho! odparł woźny, co nie lada, to nie lada, ale przecież do wszystkiego człowiek się włoży. Bo prawdę powiedziawszy, cóż to wart ten świstek papieru, gdybym go nie przypieczętował? I student potrafiłby napisać: ale pieczęć to grunt.

Rzekłszy to puścił śrubę młynkiem, a lew z podniesioną łapą wycisnął się przez libry papieru i aż do stołu dotarł.

— A nie wie pan, jak tam stoi z wakanssem? zapytał znowu aspirant.

— Ho, ho! a któżby mógł lepiej wiedzieć odemnie! Dzisiaj zawołał mnie pan konsyljarz i rzekł do mnie: Mój ty Kuciałkiewicz, jestem w niemającym kłopotcie. Jest wakans na dwie-

grubój koszuli, a niektórych nawet gołe piersi. Jedni mieli na rękach zabrukane rękawiczki, i starali się ukryć je pod stare, wyszarzałe kapelusze; drudzy schowali ręce do kieszeni, bo na nich widoczne były ślady jakiejś twardej, mniej szlachetnej pracy. A wszystkich twarze obrócone były ku wielkim drzwiom kancelarji z kądem ważnych oczekiwano wyroków.

Wreszcie otworzyły się drzwi, suplikanci drgnęli z bojazni przed chwilą stanowczą. Ale zamiast oczekiwanego mecenasa, pojawiła się na progu znajoma im twarz woźnego. Woźny miał pod pachą cały stos papierów, a usiadłszy przy stoliku pod oknem, począł najważniejszy oraz inajszlachetniejszy akt swego urzędowania, a tym było pieczętowanie wyniesionych wyroków. Dumny że stojącym przy drzwiach suplikantom może się okazać w najświetniejszej chwili swego urzędu, począł wycinać papierki w kształty najrozmaitsze, a po dłożywszy pod niezwilżony opłatek wprawna ręką zakręcał śrubę oglądając z rozkoszą wyciśniony herb miasta.

Długi czas odbywała się ta operacja w największem milczeniu. Niejeden z suplikantów patrząc z boku na tę misterną woźnego robotę, westchnął skrycie i myślał sobie w duchu:

Times w drugim wydaniu mówi, że Feruk-Chan pozostanie w Paryżu do miesiąca września.

Kopenhaga 22 kwietnia. (Wieczorem). Fadrelandet potwierdza ogłoszenie noty rządu szwedzkiego przeciw anty-skandynawskiej okólnikowej depešy pana Scheele. Zawiera ona protestację przeciw wyrażonej przez pana Scheele naganie czynów Króla szwedzkiego i dziwi się nad jego długimi, niewyrozumowanymi rozprawami w przedmiocie, którego roztrząsanie dotychczas należało wyłącznie do literatury.

Według Fadrelandet wszystkie obiegające dotąd pogłoski o obsadzeniu wakujących wydziałów ministerjalnych są bezzasadne.

Paryż 22 kwietnia. Dzisiejszy Moniteur zawiera postanowienie cesarskie nadające pewnej liczbie wojskowych i marynarzy angielskich order Legji honorowej. Były dowódca floty angielskiej na morzu Czarnem, admirał Dundas, otrzymał wielki krzyż tego orderu.

Daliej dziennik urzędowy ogłasza postanowienie zatwierdzające przedłużenie drogi żelaznej z Bordeaux do La Teste, aż do Arcachon.

Tulon 21 kwietnia. Jego Cesarza WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ KONSTANTY MIKOŁAJEWICZ z CESARSKO-Rossyjską eskadrą przybył do tutejszej przystani wczoraj o godzinie 3ej po południu. Wszystkie okręty wojenne w miarę zbliżania się okrętu Jego Cesarzkiej WYSOKOŚCI dawały kolejne salwy po 21 strzałów, potem nastąpiła ogólna salwa powitania i wiwaty okrzykiwane przez marynarzy i ludność. Paropływy strojne w liczne flagi a wiozące mnóstwo cudzoziemców postępowały za flotą Cesarzką. O godzinie 4ej WIELKI KSIĄŻĘ wylądował przy arsenałach gdzie przyjęty został przez władze marynarki, wojskowe i cywilne, a między innymi prefekta marynarki, prefekta dep. Bar i admirała Tréhouart. Po wylądowaniu WIELKI KSIĄŻĘ wyraził życzenie przejścia przed frontem zgromadzonych na Jego przyjęcie wojsk. Nieprzejrzane okiem tłumy ludu znajdowały się przy tej uroczystości.

Nicea 21 kwietnia. NAJJAŚNIEJSZA owdowiła CESARZOWA Wszech Rossji opuści dziś nasze miasto. JÉJ CESARSKA MOŚĆ wieczorem o godzinie 7ej wsiadzie w Villafranca na fregatę rossyjską Olaf i uda się do Civita-Vecchia. Fregata Olaf wróciła z Tulonu dokąd zawiozła Jego Cesarzką WYSOKOŚĆ WIELKIEGO KSIĘCIA KONSTANTEGO MIKOŁAJEWICZA. (Indépendance Belge).

A M E R Y K A.

New-York 4 kwietnia. Organizacja rządu w Kanzas, nieporozumienie z Nową Grenadą, i polityka jakiej się należy trzymać co do Chin, te trzy kwestje były przedmiotem narad gabinetu pana Buchanan w ciągu dwóch dni ostatnich.

Pan Buchanan okazuje postanowienie dozwolenia aby opinja większości mieszkańców Kanzas była szanowaną, należy więc spodziewać się że wolność głosowania nie będzie naruszona. Wszyscy biali mający 21 lat skończonych i którzy mieszkali na tem terytorjum przed dniem 1 b. m. będą przypuszczeni do głosowania.

ście reńskich, i dwiestu jest na to aspirantów! Cóż tu robić?...

— A pan co na to? zapytali wszyscy ciekawie.

— Co na to?... co na to?... mrucał z gniewem woźny, ja na to... ja na to zazwyczaj nie odpowiadam. Bo jużciż mój rozum do tego nieprzydatny. A trzeba wiedzieć że ci panowie mają czasem zwyczaj człowieka na słowo wyciągnąć, a potem się śmieją, że się człek wyrwał jak Filip z konopi. A co Michale nie mam recht?

Szmer powszechny między aspirantami dwiestu reńskich oddawał właśnie słusność dyplomatycznemu rozumowi pana Kuciałkiewicza, gdy się drzwi otworzyły i pan Izidor w granatowej czamarcie wszedł do kancelarji.

Ubiór i cała postać pana Izidora tak dalece różniły się od ubioru aspirantów, że wszystkich oczy, a nawet i sine oczy pana Kuciałkiewicza zwróciły się na niego.

— Czego pan potrzebuje? zapytał woźny nadymając obwisłe, czerwone policzki.

— Słyszałem o wakansie w tej kancelarji, odpowiedział pan Izidor.

Wszyscy odskoczyli od nowego aspiranta i poczęli go mierzyć złośliwym wzrokiem. Pan

Nieporozumienie z Nową Grenadą wzięło obrót pomyślniejszy, chociaż rząd otrzymał urzędową wiadomość, że missja pana Morse na niczem spełza.

Główną przyczyną niepowodzenia usiłowań naszego pełnomocnego ministra w Bogota jest to, że traktat proponowany przez pana Marcy miał więcej na widoku interes towarzystwa kolei żelaznych w Panama, niż otrzymanie wynagrodzenia dla ofiar rzezi 13 kwietnia. Jenerał Herran, nowy minister Nowej Grenady, bardzo był zadowolony z rozmowy z naszym sekretarzem stanu, i bardzo być może, że stosunki przyjazne między dwoma rządami wkrótce przywróconą zostaną.

Nie jeszcze niezdecydowano co do zachowania się Stanów Zjednoczonych w wojnie przeciw Chinom. Negocjanci interesowani w handlu z państwem niebieskiem, żądają aby Stany Zjednoczone wzięły czynny udział w nieprzyjacielskich krokach, dla tego żeby w następstwie otrzymać takie same korzyści jak anglicy, nie sądzą jednak żeby to zbrojne wystąpienie Stanów Zjednoczonych dopełnione było wspólnie i w zupełnym porozumieniu z Anglią i Turcją.

Minister hiszpański w Washington otrzymał od swego rządu zawiadomienie, że nieporozumienie między Hiszpanją i Meksykiem zostało zgodnie załatwione przez wdanie się w tę sprawę Francji i Anglii. (Le Nord).

A N G L J A.

Londyn 20 kwietnia. Stan zdrowia Jéj Kr. Mości niepozostawia nic do życzenia i o ile dotąd wiadomo, w pierwszych dniach maja Królowa ma udać się do Osborne na wyspie Wight, a około 20 maja powrócić do stolicy. Według Court Journal przed odjazdem Królowej odbędzie się posiedzenie tajnej rady dla oznaczenia czasu stanowczego otwarcia parlamentu.

— J. K. W. księżna Gloucester ciotka Jéj Kr. Mości, jedyna dotąd przy życiu zostająca córka króla Jerzego IIIgo, zdaje się być blizką kresu swego życia. Osiemdziesiąt dwuletnia ma księżna, od kilku już miesięcy nie mogła wychodzić ze swego mieszkania, przedwczoraj zaczęły ją szybko bardzo opuszczać siły, wczoraj przyszła nieco do siebie, ale lada chwila należy być przygotowanym na wiadomość o jéj śmierci. Synowa jej W. Księżna Meklemburg-Strelitz zawiadomioną została telegrafem o niebezpiecznym stanie ciotki i dziś oczekiwana jest w Londynie. Księża Albert, dzieci Królowej, księża i księżna Cambridge, po kilka godzin przepędzają przy łożu księżny Gloucester.

— Lord Elgin w tym tygodniu jeszcze ma wyjechać do Chin. Dzienniki francuzkie mylnie doniosły o jego przybyciu do Paryża.

— Poseł hiszpański pan Gonzalez Bravo, który na otwarciu kortezów udał się do Madrytu, spodziewany jest z powrotem w Londynie pod koniec maja.

— Dom bankierski braci Baring ogłosił tu już projekt kolei żelaznych rossyjskich. Zostawione dla tutejszych kapitalistów 2 milj. fst. zostaną bez-

Kuciałkiewicz przerwał honorowe swoje zatrudnienie, wstał z stołka, a założywszy w tył ręce zbliżył się do pana Izidora, oglądając go od stóp do głowy.

— Pan słyszałeś o wakansie?... a któż pan jesteś z kondycji? zapytał woźny.

— Jako z kondycji? zapytał pan Izidor.

— No z kondycji; nie wiesz pan... acpan, co to jest kondycja? rzekł woźny dmuchając poprzód siebie, kondycja jest to... kondycja. Nie wiesz pan co kondycja? Chcesz się pan aspan starać o wakans, a nie wiesz pan co kondycja!

Piętnastu aspirantów parsknęło z śmiechu a pan Izidor spojrział do koła i poczuł łzy w oczach.

— Kondycja, jest to, ciągnął dalej pan Kuciałkiewicz, czem człowiek był. Naprzykład, ja byłem przed moim dzisiejszym urzędem, abszytowanym Quafelfebrem z regimentu Benthajm Nr. 35, drugiego bataljonu, trzeciej kompanji. Otóż dla tego dostałem dzisiejszy mój urząd. A pan co, czy służyłeś w wojsku? Masz pan minę wojskową. I ja tak wyglądałem, gdy przyszedłem z Wenedyga.

— W wojsku nie służyłem, odpowiedział pan Izidor.

wątpienia wkrótce przez klientelę tegoż domu pokryte.

— Wioseane wychodztwo już się rozpoczęło i w ostatnich dwóch tygodniach z północnej Szkocji udało się 1,500 ludzi do Kanady, większą część stanowią rolnicy, młodzi, silni ludzie z żonami i dziećmi. Od dawniejszych wychodców szkockich z tamtych okolic nadchodzą co dzień znaczne summy na kosztą podróży dla ich krewnych, a zachęcenia z ich strony do wychodztwa są tak łudzące, że wkrótce połowa Szkocji pozostanie bez ludzi do uprawy roli. (Neue Pr. Ztg).

F R A N C J A.

Paryż 21 kwietnia. Fizjonomia dzisiejszego targu była spokojna, ale niżanie kursów zatrzymało się. Cena wczorajsza renty przyciągnęła kapitalistów, kupowano dużo i kurs podniósł się w ciągu dnia z 69,30 na 69,45, ale przy zamknięciu notowano znowu wczorajsze ceny.

— Zdaje się że wczorajsza ósma konferencja w sprawie szwajcarsko-pruskiej, wywarła niezmiernie pomyślny wpływ na rozwiązanie tej sprawy. Projekt ugody zredagowany przez czterech reprezentantów mocarstw pośredniczących, wkrótce zapewne sprowadzi zgodzenie się dwóch rządów interesowanych. Jeśli rezultat ten nie został dotąd osiągnięty, otrzymano już jednak ważne ustąpienia z obu stron, chociaż jeszcze nie można powiedzieć, że zwyciężono zupełnie ich opór.

Prussy jak zapewniają, zmoderowały swoje żądania pieniężne. Pan Kern wyjedzie dziś wieczorem do Bern i przypuszczają z wielkim prawdopodobieństwem, iż celem jego jest ułatwić u rządu związkowego przyjęcie mniej więcej działania projektu ugody tak jak go czterej reprezentanci ułożyli.

Wiadomości jakie podałyśmy o bliskim załatwieniu nieporozumienia hiszpańsko-mexykańskiego, potwierdzają się najzupełniej. Dowiadujemy się nawet z Hiszpanji, że z Madrytu wysłano już rozkazy wstrzymania uzbrojeń przygotowanych w Kadyxie. Dodajemy z drugiej strony że jeśli Francja i Anglja nie uzyskają jak zrazu spodziewano się współdziałania Stanów Zjednoczonych przeciw Chinom, przynajmniej mogą liczyć z zupełną pewnością na neutralność rządu w Waslington.

Dzienniki angielskie nie przestają gwałtownie deklamować z powodu terażniejszego położenia Francji, przytaczając mowy bardzo wyraziste miane przez wychodców francuzkich, nad grobem jednego z nich, pana Rougé. Te publikacje spowodowały naturalnie żywe uzalenie się u nas.

— Pułki które miały opuścić Paryż, zostały wstrzymane i przesłano rozkaz wielu innym znajdującym się niezbyt daleko od stolicy, aby sięgnęły do niej, dla dodania większej świetności uroczystościom wojskowym na cześć WIELKIEGO KSIĘCIA KONSTANTEGO.

— Przyjmowanie w Tuileries było wczoraj bardzo świetne. Pan Persigny był obecnym i długo rozmawiał z Cesarzem i Cesarzową.

— Czytamy w Ami de la Religion: W niedzielę w południe odbyło się w Tuileries w kaplicy Ce-

— A jakież masz pan allegata, jeśli nie masz abszytu?

— Za allegat mam nieszczęście, które na mnie Bóg zesłał, i dzieci-sieroty...

— Oho, ho, to najgorsze allegata! Na takie allegata pisze się abzuweisen, Verstehen sie? abzuweisen!

Połowa aspirantów parsknęła ze śmiechu, druga połowa westchnęła.

— A pisałeś już pan w kancelarji? zapytał znowu woźny, bo widać żeś pan fryc w tem rzemiośle.

— Nie potrzebowałem dotąd zarabiać.

— A do stu katów, a cóż pan chcesz zaraz przyjść na wakans? Oto pan Michał Rybka, mówił dalej woźny wskazując na aspiranta z spirytusową atmosferą, piętnaście lat pisze jako diurnista przy głównym szpitalu, ma sześcioro allegatów gołych jak je Bóg stworzył, a do tego żonę istną Xantype, babę z piekła, a pan chcesz odrazu dostać wakans, na dwiecie reńskich, nie spisawszy ani paki piór? he?

Właściciel sześciorga allegatów, założył w krzyż ręce i przybrał tragiczną postawę.

(Dalszy ciąg nastąpi).

